

El Lladó

Puig-reig

Ubicació

Comarca: Berguedà
Lloc/Adreça: El Lladó, s/n - 08693-Puig-reig
Emplaçament Al km 10 de ctra. BV 4131 pista asfaltada direcció S-W. Després d'uns 400 m trencall a la dreta

Coordenades:

Latitud: 41.99938
Longitud: 1.85275
UTM Est (X): 404986
UTM Nord (Y): 4650344

Classificació

Número de fitxa 08175 - 157
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Conjunt arquitectònic
Estil / època: Popular Modern Contemporani
Segle XVI-XX
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Observacions protecció: BCIL
Número inventari IPA 3677
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Residencial
Titularitat Privada
Titular: Ref. Cad.:08174A011000490000HH
Fitxes associades:
[Festa de Santa Rita del Lladó](#)
[Molí del Lladó](#)
Autoria de la fitxa Rosa Serra Rotés i Jordi Piñero

Descripció

Masia de grans dimensions i d'una qualitat arquitectònic molt notable. El conjunt és format per la casa dels amos, la casa dels masovers, una gran pallissa i altres dependències de treball. La casa dels amos és una construcció de planta rectangular amb coberta a dues vessants i el carener paral·lel a la façana principal, orientada a migdia. Consta de planta baixa més un pis i sotacoberta. La casa ha estat construïda en diverses fases, tal com s'evidencia en les traces de les parets. La part més antiga correspon al costat de llevant i és una construcció que es pot datar a principis del segle XVII, tal com indica una llinda. Posteriorment aquest cos s'amplià per diferents bandes al llarg del segle XVIII i s'hi afegí, també, una galeria formada per tres arcs de mig punt, possiblement ja al segle XIX. Actualment la façana principal té una garita de guaita en una de les cantonades. N'hi havia una altra però va quedar tapada per les ampliacions de la casa. A la façana també destaquen el portal adovellat i dos balcons. A l'interior es conserva la tipologia constructiva tradicional. Els baixos conserven diverses cambres amb volta de pedra, mentre que a la primera planta alguns sostres són fets amb volta catalana. També es conserva el celler, amb dues tines.

A l'angle sud hi ha la capella, incorporada als baixos de la masia. El portal té una llinda amb la data de la seva consagració (1778) així com un petit òcul d'il·luminació, i és advocada a Santa Rita. La casa té un pati posterior adossat al nord, amb coberts a banda i banda entre els quals es conserva la premsa, amb cargol de fusta. Entorn del 1940

es construí un nou habitatge més modern, adossat al costat de ponent, on actualment resideixen els propietaris.

La casa del masover és una construcció molt més senzilla. En una de les dependències s'hi conserva un interessant safareig. La pallissa (a l'angle sud-es) és una construcció de grans dimensions que té dues plantes (la inferior obrada amb grans arcades) i una gran era enrajolada al davant. El femer (al costat de ponent) és una altra construcció independent, de dimensions considerables. Antigament la casa disposava d'una bòvila o teuleria que ja no existeix. A l'exterior es conserva un forat circular excavat en una roca que possiblement corresponia a la instal·lació d'una antiga premsa. Antigament tot el conjunt era tancat per un mur.

Observacions:

Conserva un ampli arxiu (protocols, pergamins, capbreus, etc.), classificat i ordenat per l'Àmbit de Recerques del Berguedà, i biblioteca religiosa,

Llindes a la galeria: MDCCLII; MDCCCIII; JOAN LLADO 1792. Llinda de la capella:

MDCCLXXVIII (la capella fou autoritzada el 1777); llinda balcó sobre la capella: MDCCLII. Llinda façana est: inscripció il·legible 1606. Llinda a la fusta del pati posterior: MDCCLXXXIV. Llinda a la cantonada de la pallissa: 1870.

El Catàleg de masies i cases rurals proposa la declaració de Bé d'Interès Local (BCIL) d'aquest element.

Història

La masia s'assenta sobre una possible vil·la romana, tal com testimonien les troballes de materials d'aquesta època al camp de migdia en relació amb la casa. Aquests materials segurament s'han arrossegat des del punt més alt del promontori, on hi ha la masia.

Està documentada des del segle XIII com un alou el terme del castell de Puig-reig, jurisdicció de l'Orde del

Temple. La genealogia de la família Lledó comença a principis del segle XVI i fins avui conserva el mateix cognom. Era una de les grans propietats dependents a l'orde militar de Sant Joan de Jerusalem de Puig-reig com a pagesos aloers del lloc. La casa conserva la capella familiar advocada a Santa Rita i concedida l'any 1778 "Jacme Spluga", alies Lledó, surt esmentat en el Fogatge de 1553 com habitant del terme i parròquia de Sant Martí de Puig-reig. Vora la masia hi passava el camí ral de Manresa a Berga. Amb els anys els propietaris van anar adquirint nombroses masoveries de l'entorn, que encara formen part de l'heretat del mas. Entre d'altres: la Barraca del Lledó, l'Hostal Nou, el mas Esplugues (actualment en ruïnes), els Colls i la casa dels Menudells (a Casserres) i les cases de l'Orbici i la rectoria, al nucli urbà de Casserres. Els propietaris del mas també van construir el Molí del Lledó.

Durant les guerres carlines la casa va sofrir algunes destrosses, sobretot del mobiliari. En l'època d'expansió de la vinya moltes parts de les terres es dedicaven a aquest conreu. Després de la fil·loxera l'explotació es va basar novament en el cereal.

Els Malcontents van incendiar la casa el 1823 i Josep Lledó cap dels realistes voluntaris de Puig-reig

Bibliografia

SERRA, R. (1982). Aproximació a la història de Puig-reig, Manresa

AADD. (2011). Pla d'ordenació urbanística municipal. Catàleg de masies i cases rurals. Ajuntament de Puig-reig. Fitxa 1.06

GALERA, S., OLLER, J., RIERA, M.A. , SERRA, R. (1986). Els Hospitalers al Berguedà a l'època moderna, L'EROL núm, 15.

VV.AA. (1994). Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya. El Berguedà, Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.

